Articol I. Adrian Buz
Articol II. Time Machine
„Nu scrii fiindcă ai ceva de spus, ci fiindcă ai vrea să spui ceva”.
Emil Cioran

Roţile timpului macină obsesiile omului şi uneori un bolovan de cremene scapă în angrenaj şi opreşte timpul… totul se repetă în cicluri precise, previzibile… totul se compune în mod precis din tipare şi matrice… zeul, ermetic închis în formula moleculară a apei de ploaie… apa întreţine viaţa… tot universul îşi găseşte raţiunea supremă în ciorapul nesfârşit, de lână pe care coana îl tricotează uneori, stând în uşa de la intrare, pe scaunul ei cu trei picioare – mai degrabă o ocupaţie care dă bine în decor decât un lucru cu utilitate… iar profetul pune toiagul în nisipul deşertului şi, deodată, ţâşnesc în peisaj trei peşti şi cinci pâini… miracol!… *miracol pe* dracu’, trece Lazăr înjurând… *vreau să spun că nu m-aţi lăsat să-mi dorm somnul morţii ca o persoană oarecare… parcă sunt eu vinovat pentru fierbinţelile voastre… vă sar pietroaie din cap… porneşte timpul şi lăsaţi-mă să mor… eternitatea e o povară…*

…miracol se cheamă poate faptul că eu mai am amintiri… în amintirile mele, aceste figuri de ceaţă devin personaje… abia dacă îmi vine să cred că sunt reale, că au fost odată reale… sfărâmate de încordări, de arheologia interioară schizoidă care m-a adus într-o dimineaţă la uşa casei din strada Beethoven, vizavi de parcul cu tei, cu un ziar strâns sub braţ şi o grămadă de datorii morale pe cap… şi personajele memoriei ies la iveală, aşa cum se întâmplă când nu ai o ocupaţie riguroasă… când eşti obişnuit să moţăi jumătate de zi, cu gura deschisă, pe un scaun, aşteptând declicul interior… dar mai degrabă cred că ăsta-i Picu, aşa cum îl cunoaşte toată lumea… şi chiar scot o imagine-ceaţă dintr-un pliu incert al memoriei… cu Picu în pantaloni scurţi, un copil cu genunchii zdrobiţi, trăgând de coadă o mâţă, jumătate vârât sub o maşină ruginită… şi eu întotdeauna trebuia să-l soţ afară, altfel şi-ar fi petrecut restul zilei dormind acolo… pe sub norii suri de iarnă, se furişează o armată de diavoli cu nume dintre cele mai ciudate… Ţilu, Limbă, Cotor, Briceag, ulă… chiar vrei să ştii de unde-şi trage porecla?… heh!… Şpil, Maroc, Bilă, Dudă… Dudă asta era un tip extrem de ciudat… poate chiar mai ciudat decât Picu… de aceea, când ne deplasam în formulă completă, era întotdeauna cel care închidea plutonul… la doi, trei paşi în spate… ca un lepros care puţea şi

scuipa când vorbea…

…imaginea care s-ar compune din mai multe relatări distincte… din relatările unor persoane diferire ar fi atât de precară, un fel de realitate cu un contur nesigur, care nu ar duce decât la confuzie şi ar fi subiectul unor denaturări ulterioare… şi chiar dacă, printr-un efort unanim, un efort care presupune toleranţă, înţelegere şi acceptare – ei bine, în zilele noastre, când nimeni nu mai e în stare să spună da, îmi pare rău, am greşit, ar fi stupid să pretinzi cuiva să fie într-atât de anacronic… deci, în cazul în care conturul s-ar suprapune într-un mod fără echivoc, ar rămâne conţinutul misterios, obscur… câteva chestii abia şoptite… o voce care lasă o frază neterminată… o voce în barbă, priviri plecate… bineînţeles, resentimentele născute din impresia că celălalt ştie mai multe decât tine… nu, dragul meu, ar trebui să găseşti pur şi simplu o formulă convenabilă, una care îţi convine ţie, în care să închizi căcatul ăsta din trecut şi să-ţi vezi de treabă… altfel eşti futut pe veci… Victor îmi indică în felul lui sigur, mult prea sigur după părerea mea, soluţia lui care, ca de fiecare dată, era Soluţia… băiatul ăsta refuză şi azi să priceapă, în ciuda felului analitic şi foarte inteligent în care priveşte totul, că uneori se poate înşela… vreau să spun… proprietăţile lui intelectuale… uh, domenii infinite acoperite de aurore boreale… nu avea de unde să ştie, cum stăteam acolo, la o masă joasă de cârciumă – acelea erau zilele când ne întâlneam undeva în centru, lângă Universitate – că aveam să trecem prin multe alte aventuri, câteva dintre ele comune, până să putem ajunge la acea concluzie generoasă care ne va scoate definiv din orbire şi surzenie… *Absurdul nu vine din faptul că aceasta e cea mai bună dintre realităţi, fiind într-adevăr singura, ci din aceea că nu ne-am săturat să visăm la una mai bună*. Ca de obicei, îmi servea una din specialităţile lui. Făcea, bineînţeles, referire la anumite evenimente recente din care se putea înţelege că sufăr de o oarecare doză de idealism care mă pune într-un conflict neserios cu realitatea. Ştiam reproşul lui. *N-aş fi crezut, zău, că eşti atât de tâmpit*. Dar de data asta cuvintele lui răsunară mai degrabă electric şi pentru o secundă îmi dădură o nevralgie de dinţi. Două personaje într-un film de duzină, două personaje cu două vieţi de duzină. Nu, Victore, nu ai dreptate… nici eu nu am dreptate… nimeni nu are dreptate… nici acum şi nici în vecii vecilor… pentru că nu avem cum să avem dreptate decât simplificând totul… *Aceste relativizări, aceste absolutizări la care îţi supui mintea*, îmi spune el, privind jocul de

lumină pe care soarele îl face filtrat de plopi pe vitrina cârciumii şi apoi în fumul dens dinăuntru, *fac parte din acelaşi sistem prin care îţi camuflezi ratarea… adică îţi mături tot rahatul sub acest covor uriaş al neantului şi te laşi într-un cot, suspinând… deşi trebuie să recunoaştem că lucrurile care se văd… toată această construcţie uriaşă pe mii de etaje, cu reclame multicolore, nu e decât un pretext… un pretext care serveşte marii maimuţe care sălăşluieşte în mine şi în tine… şi atunci construcţia apare ca o mină neagră prin care ne săpăm încrâncenaţi traseele unui… ceea ce cu teamă numim… destin… prejudecăţi de ţaţă din cauza cărora vom pierde întotdeauna semnificaţiile esenţiale…* Cum? Victor îşi scoase ochelarii şi îi şterse migălos… pătaţi cred de rahat de muşte… *eu ştiu?… îţi aminteşti… cum să nu ţi aminteşti… acele faimoase cuvinte… nefericirea omului constă în faptul că nu poate să stea liniştit, închis într-o cameră*. Îşi puse pedant ochelarii, zâmbind mulţumit de repertoriul său nesfârşit şi privi din nou vitrina, un superb vitraliu de lumină, pentru câteva clipe tremurând viu. Cuvintele lui mi-au făcut bine atunci… chiar dacă habar nu aveam ce vrea să spună şi cam unde ar fi vrut să ajungă… însă o lene calmă îmi surprinse inima şi o linişti… un fel de drog autoprodus din emoţii ca o muzică… doar că muzica, în ciuda efectului neaşteptat de sănătos, ţâşnea dintr-o fanfară de idioţi surzi…

— Ăi vre, n-ăi vre, mi se pare mie, după cum te văz eu pe matale de vrednic, că camera asta ţi se cam potriveşte, îmi oferi generoasă una din nenumăratele camere-cuşcă ale palatului ei infernal.

Asta e cucoana, aşa vorbeşte ea o limbă a ei în care recunoşti cuvintele limbii vorbite de oameni, dar greu. Mă împinse de la spate înăuntru şi, iute, ca nu cumva să scap afară, trânti uşa în urma mea. Ecoul camerei aproape goale mă înfioră de o tristeţe aparent fără remediu. Dacă era un nou început, aşa cum sperasem că va fi, atunci era cu siguranţă un început prost. Da, avea ea, coana, un ochi cu care vedea în om. Cam atâtea parale făceam eu… un pat cu rame metalice, un fier preistoric şi o saltea diformă în care parcă era ascuns un cocoşat, învelită cu lenjerie aspră, o masă, o chiuvetă într-un colţ, un dulap cam şubred şi iată tot de ce are nevoie un om golit de ambiţii. Stăteam acolo şi ascultam ecoul sec pe care camera lungă îl făcea în mine şi auzii uşa în spate. În fond, trebuia să fie sigură că nu fug… Mă privea cu un ochi prin crăpătura întunecoasă a uşii, apoi mai zise ceva, dar mi-a fost imposibil să pricep ce. Şi astfel am luat cunoştinţă de o

serie de personaje îngrozitoare, care păreau fără sfârşit… zămislite parcă de un zeu alcoolic în momentele lui subterane de maximă plictiseală… în fond oameni obişnuiţi, ca mine. Da, strada Beethoven, numărul 9, lângă parcul cu tei şi platani, înconjurat de plopi, o uşă masivă pe care se intră direct din stradă într-un zid de case care coboară în jos, spre piaţa largă, ziua plină se porumbei şi pensionari în derivă, seara plină de tineri căţăraţi pe monument, un erou ecvestru… Greu să le deosebeşti pe unele de altele, locuinţe vaste pe două nivele mansardate. Un zid lung de cărămidă roşie… poate doar tăblia smălţuită cu numărul, mirosul de mâncare trădând anumite preferinţe gastronomice, tonul vocilor ce răzbat înfundat dinăuntru, răcnetele de sugari ca ale unor mâţe în călduri, chipurile pocite de sictir în ferestre, numărul de sticle de lapte pe care le lasă lăptarul în zori, sau cine ştie ce alte amănunte te-ar fi putut ajuta să te orientezi, însă doar atunci când toate aceste lucruri ţi-au devenit familiare. Altfel, toată strada pare un suflet comun, o singură entitate care are chip de cărămidă roşie, animată de un număr nesfârşit de nevoi elementare. O voce îngropată adânc în carne îşi urlă disperarea: *Petricăă*!

Şi moş Bibu ocupa strategic scaunul de la intrare, privind alb în şuvoiul de cetăţeni buimaci al străzii. Chip totemic fumegând o pipă străveche din lemn de… pupăz?… sau şpârţ?… sau din aluminiu dublu laminat? Parcă. Zic, scoţând ziarul de sub braţ şi fluturându-i-l pe sub nas bătrânului:

— Bună ziua… aţi dat un anunţ la ziar.

Şi moşul zice:

— La ziar.

Şi eu zic:

— Da, la ziar… anunţ, şi las să-mi cadă din spate sacul de in care îmi adunasem lucrurile, ca un semn al intenţiilor serioase de a mă aşeza şi eu aici, printre ei… circul ororilor.

— Anunţ, zice moşul, privindu-mă alb.

Şi zic, dintr-o suflare, cuprins de-o bănuială:

— Doamne miluieşte popa prinde peşte.

— Peşte, repetă bătrânul, confirmându-mi bănuiala, fără ca măcar un fir de muşchi să-i tresară pe chip.

…cu siguranţă că Dudă era mai ciudat ca Picu… o ceată de bandiţi furişându-se pe sub norii suri de iarnă, animaţi de intenţii criminale… şi Dudă încheia plutonul, târând după el o damigeană cu

vin dulce, de care ăştia mai mari îl făcuseră responsabil… un trup de sfori şi arcuri cartilaginoase şi o inimă neagră şi acră ce-i boţea chipul în permanenţă, făcându-l să semene cu un diavol al urii gratuite… ce-i drept, ar fi putut fi o onoare faptul că primea o asemenea responsabilitate din partea golanilor mai mari… ceţurile mele îmi spun că era într-o zi de Crăciun şi damigeana o adusese Ţilu, un băiat negru ca o tigaie, cu gingii şi unghii vinete… taică-su, un gropar beţiv şi bătrân… întotdeauna în zile ca acestea, când cimitirul se umplea de creştini pioşi, venea acasă încărcat de mila lor, de cele mai multe ori lichidă… cerul sur, luminat de miile de lumânări şi de strălucirea inutilă, îndârjită, absurdă cu care viii îşi serbau morţii şi undeva, nu departe, un cor de bărbaţi cântând colinde… *ăsta are acasă oase omeneşti*, îmi spuse odată Picu, privindu-mă cu coada ochiului… *ba chiar ai putea să faci un om întreg din ele*, şi un fior de neînţeles îi străbătuse carnea tânără şi nedeprinsă încă cu astfel de gânduri… Picu ştia cu siguranţă ce are Ţilu acasă… ştia pentru că era singurul care se înmuia la rugăminţile lui şi uneori se ducea să-l mai ajute la carte… *bă, măcar să înveţe şi el să citească… să citească şi el pe Monte Cristo şi pe ăştilalţi*… şi când zicea asta, o duioşie stranie şi sinceră îl cuprindea… dar până să ajungă să se aflabetizeze Ţilu, umblam prin cartier şi comiteam tot felul de orori, spre disperarea mamei care considera că eu n-am ce să caut cu asemenea derbedei… mici incendii, animale mutilate, ferestre ţăndări sau dinamitări cu carbid, furturi minore şi alte crime… şi vara ne strângeam pe lacul de dincolo de ultimul rând de blocuri… plin de gunoaie şi de animale domestice moarte, uneori o duhoare pestilenţială se ridica din apa verzuie în care trăiau cu greu câteva familii mutante de peşti şi broaşte… şi Picu, încremenit în lotus, mare pasionat de yoga, un bun camuflaj pentru narcolepsia lui… stătea cu orele în soarele torid, fără ca miasma cruntă a bălţii să aibă vreun efect asupra lui… iar noi ascultam greierii până tâmpeam, nu ştiu dacă nu cumva ne ţârâiau creierii… şi, înainte ca plictiseala să ne ucidă de tot, îl bombardam pe Picu cu bulgări de ţărână de la mare distanţă… eram cu Picu când, într-o toamnă senină, ne-am făcut de lucru înspre baltă şi am descoperit sursa urii permanente a lui Dudă… ăştia mai mari îl sodomizau ca pe un câine la adăpostul unei tufe uscate de mărăcini, în scandalul pe care broaştele îl făceau înnebunite parcă de groază… am fugit de-acolo cu feţele umflate de ruşine şi neputinţa de a pricepe acel spectacol… mă mir şi acum că Picu nu a crăpat de spaimă

şi indignare…

…ar trebui să ştii un lucru… oamenii ăştia nu trăiesc prin mine… abia dacă mi-i amintesc… şi cum adică să trăiască prin mine?… am auzit de atâtea ori prostia asta… cutare trăieşte veşnic atâta vreme cât lumea îşi aminteşte de el… un căcat!… cutare dacă a murit, e mort şi nimănui nu-i mai pasă de el, aleluia!… poate, dacă a făcut lucruri însemnate… dar asta nu înseamnă că el e viu… ascult a noua de Beethoven, să zicem, şi o voi asculta şi mâine, dar Beethoven e mort şi nu mai poate să fie surd şi un pic cam nebun… biografiile romanţate insistând pe aspectele insolite… avem, nu avem? o simpatie bine dosită pentru smintiţi… nu mai poate să bea un *schnapps* sau să se bucure de un apus incendiar sau de altele, deşi corul lui nesfârşit sfidează veşnicia… cu părul măciucă, fredonăm cu toţii oda bucuriei… câteva acorduri într-un moment publicitar între două ştiri cutremurătoare… dintre cei de care îţi povestesc o parte sunt deja morţi… morţi de-a binelea… ei nu trăiesc prin mine, oricât m-aş strădui eu să mi-i amintesc… pentru că ei n-au făcut nici măcar lucruri însemnate, n-au făcut altceva decât să-mi populeze copilăria şi adolescenţa… Ţilu a murit într-un şanţ, cu ficatul ţăndări, fără să fi apucat să-l citească pe Monte Cristo… îi era mai la îndemână mila în damigeană a creştinilor din cimitir… Şpil a ajuns frizer… într-o zi s-a înţepat în foarfece şi s-a infectat atât de tare, încât au trebuit să-i taie mâna… dar infecţia l-a cotropit şi au trebuit să-i taie tot braţul… şi au tot tăiat din el, încât până la urmă n-au mai avut ce… aşa că au îndesat ce-a mai rămas din el într-o cutie de conserve… unul din acele dispozitive ieftine pentru suflete – o invenţie a doctorului ZZ… cutia au îngropat-o sub nucul din faţa prăvăliei în care lucra… în caz de nevoie să-l mai consulte la câte o barbă mai rebelă, la câte un tuns mai sofisticat… Maroc, eh… Maroc face puşcărie pe viaţă pentru un număr record de violuri pederaste, pedofile, zoofile… însufleţite sau nu, milioane de victime intrau în raza nestăpânitului său libido… deşi mă tem că puşcăria e ultimul loc la care trebuiau să se gândească pentru un asemenea individ… şi poate nici sigilat într-un puţ, la o sută de metri sub pământ, castrat şi cu creierii prăjiţi n-ar fi fost o soluţie… Dudă?… ai să râzi poate dacă îţi spun că şi Dudă e mort… umbrele memoriei mele plutesc ca o ceaţă de noiembrie peste balta din spatele ultimului rând de blocuri… în baltă pluteşte Dudă, înecat… din cauza ploii, malul devenise alunecos… cine ştie cât se zbătuse acolo, încercând să iese din acea spurcăciune, martoră

de-atâtea ori a propriei lui terori… dar cum ajunsese acolo, în apă?… toate aceste lucruri nu s-au întâmplat la capătul civilizaţiei… vreau să spun că, îndată ce ieşeai dintre mătrăgunile şi bălăriile de pe baltă şi treceai pe asfalt, puteai foarte uşor să iei un taxi sau un autobuz… un sfert de oră până în centru… blocurile, deşi meschine, strâmte şi insalubre, aveau apă caldă curentă… un fel de a spune, în acele vremuri apa caldă nu era singura raţionaţizată… oamenii care locuiau în ele, slujbe permanente şi un dezvoltat simţ al proprietăţii, în ciuda vremurilor care puneau totul la comun… plus unul moral… Picu mi-a povestit despre Maroc şi am surprins pe chipul lui o umbră de satisfacţie atât de intensă, încât aproape că devenise incandescent… Picu nu putea să-l ierte pe Maroc şi probabil că nu l-ar ierta nici dacă l-ar vedea într-o groapă comună, stropit cu var… Picu… dacă ieşi cu Picu în oraş, trebuie să ai mare grijă… ieşi la o bere şi îl pui uşurel pe un scaun şi la plecare trebuie să ai grijă să nu-l uiţi acolo, ca pe o geantă roasă… îl faci sul şi ţi-l vâri sub braţ, eventual fără să-l trezeşti… despre Picu se spune că e copilul unei femei singure, fără bărbat adică, ce lucra odată ca infirmieră în spital… Într-o noapte, la reanimare, ea încălecă un pacient sub anestezie, unul proaspăt operat de un cancer comun… a fost un act steril, o însămânţare fără plăcere, fără nimic altceva decât dorinţa ei de a scăpa de singurătate… mai mult ca sigur că omul ăsta era inconştient, erecţia lui nefiind altceva decât răspunsul fiziolog al organismului la stimulările pe care ea le efectuase medical, aseptic… n-ar fi nicio mirare ca Picu să fie plămădit din ultimele spasme ale unui muribund năucit de droguri, o substanţă uleioasă în care viaţa înoată spre o lumină care nu mai e nicăieri… dar Picu are momentele lui… nimeni nu poate da o explicaţie ştiinţifică acestui fenomen foarte rar întâlnit… pentru că, atunci când Picu e treaz, pare cuprins de o frenezie cumplită, gândurile… care or fi… scot flăcări… pare străbătut de radioactivitate şi tremură mărunt… din el ţâşneşte o lumină halucinantă care îi face pielea transparentă… îi vezi prin craniul translucid, ideile şi pâlpâirile neuronilor şi le auzi trosnind ca nişte surcele, ca nişte articulaţii sfărâmate… rosteşte cuvinte cu o viteză ameţitoare, dar limba în care vorbeşte e una necunoscută, o limbă pe care pare să nu o priceapă nimeni… mă rog, asta ar fi o poveste interesantă… de fapt Picu avea tată… lucra într-adevăr în spital, la morgă… şi, aşa cum se întâmplă de multe ori, omul ajunge să se confunde cu mediul în care lucrează… despre bătrânul lui Picu ai fi

putut spune foarte uşor că e un cadavru ambulant…

Victor, după ce îşi curăţă bine ochelarii de rahat de muşte şi mintea de propriul ei rahat, mă privi, zâmbind larg… ca şi cum tot ceea ce vorbise până atunci nu fusese decât o cacealma, un substitut al unei tăceri de nesuportat, aşa cum se întâmplă de obicei. Îmi întinse ziarul. *E timpul să trecem la lucruri mai serioase*. *Uite*, *ai aici o adresă*. *Strada Beethoven*, *numărul 9*… *eu zic că e rezonabilă şi eşti aproape de centru*. Beethoven numărul 9. E o glumă? Oferta era încercuită cu pixul şi cu acelaşi pix scris, chiar Victor scrisese, într-o caligrafie ascuţită, gotică: *Mister Hardcore*. Îl mai auzisem o dată adresându-mi-se astfel şi atunci l-am întrebat de unde scosese porcăria aia. *Fumezi ca unul căruia pare că nu-i ajung niciodată ţigările*. N-am insistat, îmi era suficientă explicaţia… în special că venea de la el. Se ridică, mă ridicai şi eu şi ieşirăm în şuvoiul zgomotos al străzii. Mă ofer să-l duc cu maşina… unde o fi mergând. Din felul cum mă priveşte înţeleg că n-am unde să-l duc, fiind aceeaşi specie de artist liber, independent, fără obligaţii către instituţiile statului. Mai mult ca sigur, ceea ce-mi spuse în continuare chiar îmi confirmă bănuiala, tocmai era în drumul unui gând lung şi nemilos, un gând ca o indigestie, ceea ce presupunea plimbare solitară… *şi te rog să te gândeşti la un lucru*… *adică uite în ce hal am ajuns*… *nici măcar nu mai ştii când gândeşti cu mintea ta şi când eşti un plagiator*… *am ajuns la o intoxicaţie intelectuală*, *o suprasaturaţie*… *şi*, *deşi te declari un amator de frumos*, *frumosul nu te mai atinge decât dacă se înscrie într-o schemă teoretică*… *cu alte cuvinte*, *dacă are instrucţiuni de folosire*… *sau mai bine zis*, *dacă se aplică peste noţiunile*, *conceptele tale de frumos*… *altfel abia dacă îţi mai îmi place ceva*… *când spui nu-mi place*, *dai un verdict*, *decretezi condescendent*… *fie că vorbeşti despre iaurtul de la micul dejun*, *fie că e vorba despre unul din contemporanii tăi care nu a apucat să facă istorie şi deci să intre într-o schemă*… *nu mai cunoaştem plăcerea brutală şi inocentă*… *straniu blestem ne apasă pe noi*, *ăştia*, *însetaţii de cunoaştere şi frumos*… *nu crezi*?… *eu refuz să mai fiu un intelectual cu simţuri tocite*, *de chirurg la pensie*… Cum? Dispăru după colţ, subliniind cuvinte şi urmărindu-şi potecile, sperând probabil să-şi găsească dublul interior de care avea nevoie, muza intactă… nucleul primar. Iar eu mă întrebasem încă o dată ce dracului a vrut să spună. În urma digestiei, avea să-şi pregătească alte câteva băleguţe strălucitoare pe care să le lanseze, într-unul din momentele lui bune, în societate. Pentru că am uitat să-ţi

spun… dar Victor este un om de lume. Iar lumea în care se învârte el are tot atât de multă nevoie de el câtă are el de ea. Vorbeşte seducător despre spiritualitate, iar unul din cuvintele lui preferate este intelectual… Ştii genul… Mă tem însă, după cum îl văd acum, că acele momente au apus. Victor era bărbatul care îşi vrăjea gagicile cu chestii ieftine, *intelectualul* care ştia să facă diferenţa dintre *ei* şi *noi*. De după colţ, îi aud răspicat gândurile, o dată intrat pe frecvenţa lui: *iată un lucru pe care nu-l vei putea împiedica nicicum*, *niciodată*… *oameni dispreţuindu-se*, *urându-se pentru că folosesc săpunuri diferite*, *mănâncă la restaurante diferite sau fumează ţigări diferite*… *cu atât mai mult pentru că gândesc diferit*… Mă urc în maşină şi pornesc spre strada Beethoven numărul 9… Da, se pare că vremea lui Victor, aşa cum îl ştiam odată, a apus… A intrat într-o nouă eră… şi aurorele boreale îşi schimbă forma şi culoarea.

— Ţuţi, mă plictisesc de moarte.

Stau la tejghea în barul ăsta… Fred se cheamă… nu am mai fost niciodată aici şi privesc această scenă: fata se bâţâie şi se împinge cu şoldul în scaunul unuia dintre cei doi tineri… incredibili de tineri. Băieţii fumează şi discută. Crâmpeie de discuţie ajung până la mine estompate de fumul dens.

— La naiba, ţi-am zis că ar fi trebuit să fii acolo, acum nu mai poţi face nimic… ai ratat toată afacerea ca ultimul fraier…

Tânărul îi întinde fetei un pumn de monede şi îi face semn cu bărbia spre un flipper, apoi se întoarce şi se sprijină cu spatele şi cu coatele de tejghea, privind-o cum se îndepărtează. Rânjeşte, dezvelindu-şi jumătate de dantură, cuprins de o stare de mulţumire. O jumătate de rânjet şi într-un canin îi străluceşte o galaxie, galaxia lup tânăr… ceva sănătos, neobişnuit cu maxima zilei, cu panseuri sau cu analize complicate şi inutile, altele în afară decât cele pentru care se antrenează zilnic… afaceri…

— N-ai să mă crezi, dacă îţi spun, de ce e în stare pramatia asta mică… întotdeauna trebuie să fie una ca ea… rău pentru afaceri, şi râde hârâit, din gât, un râs sub aceeaşi constelaţie a caninilor galactici.

Fata se propteşte parşiv cu şoldul în flipper şi trage o bilă. O joacă ca o felină domestică, unduindu-şi jeans-ii strâmţi, şuierând, torcând, curbându-şi spatele şi lăsându-şi părul nu foarte lung peste umeri. Evident, jocul ei nu e o întâmplare, produsul unei lecturi proaspete… sau poate maşinăria impune stilul. Deşi niciunul dintre

noi, cei de la bar, nu are acasă un Olivetti care se cheamă Abulafia, ne bucurăm de spectacolul crud, savuros. Fata îşi joacă bila pasional, iar maşinăria cântă şi emite lumini care se proiectează prin fumul dens, lăsând impresia că se bucură şi ea de favorul tinerei, în timp ce discuţia celor doi tineri de alături se amestecă, se topeşte în zumzetul ambiental. Şi eu stau acolo şi mă întreb ce şi cât trebuie să mai aştept, urmărind imaginile din micul ochi de sticlă de deasupra barului… un cap vorbitor prezintă ştirile: *o nouă acţiune a Comisiei de control*… *primul ministru ia atitudine*… *sindicatele pregătesc o grevă generală*… întotdeauna aceleaşi căcaturi… întotdeauna… Şi chiar în acel moment se produce o clipă de suspensie, o tăcere încremenită, aproape o părere şi toate capetele se întorc spre uşă, membrii unei secte stranii salutându-şi preotul. Intră, uriaş, îmbrăcat în negru, cizme şi pantaloni de piele, un bărbat voinic, de vreo doi metri, cu păr prins în coadă şi o barbă bine îngrijită cu reflexe albăstrii. Nu am cum să văd aceste detalii în lumina slabă a cârciumii necunoscute… le-am reţinut la prima noastră întâlnire, dar nu pot să nu remarc efectul pe care intrarea lui teatrală o are. Probabil că la fel intrase şi în camera mea, introdus de coană. Murea de curiozitate să vadă ce-i cu chiriaşul cel nou, care are deja musafiri atât de stranii. Dar chiriaşul cel nou fu şi el la fel de surprins ca bătrâna. Mă trezeam după un somn de… câte ore?… aproximativ 20 de ore în care nu-mi amintesc să fi visat ceva, dar mă simţeam poate mai obosit decât atunci când mă culcasem, călare pe cocoşatul din saltea. Şi tocmai când mă frecam la ochi, el se mută de pe un picior pe altul… l-am văzut… ca şi cum ar fi rămas în cameră dintr-un vis teribil.

— Mister Hardcore? spuse şi zâmbi atât de subţire, încât mi se făcu rău… M-am dat jos din pat, încercând să-mi ascund uimirea şi slăbiciunile unei treziri subite, iar el mă urmărea placid cum mi-am tras pantalonii şi i-am încheiat cu greu, stânjenit, întors cu spatele şi m-am spălat pe faţă în chiuveta mică din fundul camerei, încercând să pricep ce naiba se întâmplă… Îl simţeam cum mă priveşte şi deodată îmi aminti cine e… Victor îmi spusese că vrea să mi-l prezinte, că se arătase curios de mine şi ar fi vrut să mă cunoască…

— Victor? întrebai sugrumat…

— Nu, Théo… de la Theodor… cu haş, spuse expirând pe consoană pentru a o accentua… o ironie redundantă…

Pe dracu'! auzisem că-l cheamă Théo… cu haş sau fără…

întrebasem de Victor ca fiind singurul care putea să-i spună unde mă găseşte… Mă întorsei spre el şi, treaz, l-am văzut amuzându-se de glumă, l-am văzut în lumina după amiezii, întreg, uriaş, cu totul negru, păr şi barbă şi hainele excentrice, privirea şi zâmbetul subţire… şi am decis: T, uriaşul T… Şi ce mă-ta vrei…

— Da, şi?

Pentru ca tocmai atunci să intre coana cu o tavă cu cafele.

— Ia mă, băieţi, să nu zică cineva că nu-s eu gazdă dă inimă… he-he-he…

Nu m-aş fi mirat dacă l-ar fi pus pe Moş Bibu să scuipe în ibric sau ar fi turnat acolo nişte pişat de pisică. Dar cafeaua fu chiar bună şi se dovedi de efect şi ne aşezarăm, după ce bătrâna ieşi şi, conform ritualului, mai zise ceva prin uşa un pic crăpată… dracu' ştie ce… T îşi scoase pachetul de Gitanes… îmi întinse şi mie una cu un gest firesc, fără să fi cerut… Şi mirosul de tutun tare se amestecă prin aburii de cafea… m-am trezit definitiv… Bineînţeles, afaceri… bineînţeles, îmi cunoştea munca, ştia de scandalul de la Academie, ştia că trec prin momente nu tocmai fericite… Vorbea rece, chipul imobil, privind parcă prin mine, undeva, în spatele meu, unde se găsea ceva, o evidenţă liniştitoare… de aceea era calm… cred… Îşi deschise haina neagră şi scoase din buzunarul de la piept un plic pe care îl aşeză pe masă… Dacă erau bani, înseamnă că erau ceva bani. Şi într-adevăr erau bani. Am întins mâna după ceaşca de cafea, dar m-am trezit că răsfoiam teancul de bancnote. Eram la fundul sacului şi nu prea îmi venea să fac mutre.

— Şi ce vrei?

— Pentru început să ne cunoaştem mai bine.

O afirmaiţe destul de intrigantă pentru vremurile pe care le trăim, când nimeni nu mai vrea să cunoască pe nimeni, pentru că toată lumea cunoaşte deja pe toată lumea suficient de bine cât să nu-şi mai dorească alte cunoştinţe. Şi totuşi… dacă aş fi surprins pe faţa lui o mică tresărire, o schimbare de expresie… un crâmpei de zâmbet… fie el trădând bunăvoinţă… l-aş fi dat pe uşă afară… Dar el nici măcar nu mă vedea, deşi era clar că se uita la mine. Preferam, oricât de nenorocită părea situaţia în care mă găseam, să fiu cumărat fără ipocrizii.

…aş putea spune că sunt o maşină a timpului, călătorind prin tunelul strâmt al propriului meu destin… şi probabil că Victor s-ar uita urât la mine, auzindu-mă vorbind aşa. Dar nu i-aş putea explica altfel această senzaţie specială, pe care o am când mă cotropesc amintirile

astea îndepărtate, un gunoi al minţii care ţâşneşte din cine ştie ce străfund întunecat şi rămâne plutind pe apa încremenită a unei clipe melancolice… Şi toate se încheagă în diverse înţelesuri. Cum să-i explic că eu mă văd zburând peste balta asta împuţită în care trăiesc cu greu câteva familii mutante de peşti şi broaşte, un păsăroi rahitic cu aripi neverosimil de mici, făcând recensământul unor fantome? Bătrâna mă îngrijea în timp ce mama trebuia să-şi asume rolul dublu de femeie şi bărbat şi să muncească la fel pentru a ne întreţine, de vreme ce bărbatul ei, tatăl meu, fiul bătrânei, plecase într-o zi undeva şi de atunci nu se mai întorsese… Unde plecase? Poveştile care circulă, mai mult nişte ipoteze aproape imposibil de verificat, fac acum obiectul studiului unor istorici din generaţia tânără, avizi de recuperări istorice şi morale. Alteori, bun capital politic în favoarea foştilor lui camarazi, care sunt figurile subţiri ale zilei prin diverse partide… nimic nou sub soare. Într-una din acele zile, când încă mă târam de-a buşilea pe la picioarele bătrânei, cuprins de mirări infantile… iar ea îmi citea poveşti, aşezată pe un fotoliu, cu mintea aiurea… m-am ridicat în faţa ei cu un aer dârz şi i-am prezentat dilema care îmi muncea mintea fragedă… Cum *fac să pun suflet în el*? am ciripit pe un tot cutezător, întinzându-i homunculul de plastilină. *Eşti un căcat cu ochi*, *dacă vrei să ştii părerea mea*, spuse fără să clipească. Şi pentru câteva clipe m-a privit, ori aş putea spune că m-a apăsat, echivalentul unei perechi de palme, cu o privire gravă, înrămată în lumina tare care curgea prin fereastră… o cameră tăcută şi meschină, într-un bloc dintr-un cartier cenuşiu, douăzeci-de-minute-cu-autobuzul-de-centru… Şi toate aceste fenomene naturale favorizând un procedeu fotografic care se imprimă într-un clişeu pe pliul memoriei. O bătrână acră şi un copil care îşi sabota inocenţa cu aportul firii de om… Un moment ca o obsesie, chipul zbârcit apărându-mi de multe ori în nopţile mele negre, în zilele mele negre… străbătându-mi reţeaua neuronală cu o astfel de intensitate, încât mă trezeam nu de puţine ori vorbind singur… L-am pictat de nenumărate ori, în diferite perspective şi tehnici şi stilizări şi de fiecare dată o furie groasă mă făcea să distrug pânzele… cu excepţia câtorva cu care mi-am lansat un stil… critici favorabile, în fond un artist trebuie să şi mănânce, schimbând o obsesie cu altele: a renumelui şi a necesităţii unei cote pe piaţă… şi eu am ajuns cadru tânăr la Academia de Arte… iar unul din portete, în muzeu la secţiunea contemporani. De fapt, mirarea mea precoce nu avea în sine nimic

demiurgic… ci mai degrabă exprima o pasiune voodoo rezonabilă… Mă gândeam, aşa, foarte copil, cum eram, că dacă aş pune suflet în acel omuleţ de plastilină, acel omuleţ ar fi tatăl meu, pe care aş putea apoi să-l schingiuiesc după voie pentru suferinţele pe care vedeam că i le provoca mamei şi astfel bătrânul meu ar simţi toate astea şi s-ar întoarce acasă de oriunde ar fi fost el, ca un erou din poveştile pe care mi le citea bătrâna cu mintea aiurea, oprindu-se în uşă şi scoţând din valiză la întâmplare un cap de hidră, o salată fermecată, un ou de balaur sau mai ştiu eu ce alte suveniruri fantastice. Răspunsul şi figura bătrânei, chiar dacă abia după mai mulţi ani am reuşit să descifrez aceeaşi clişeu, au deturnat înţelesul voodoo gândit de mine. Mi-a oferit o efigie… o medalie a tormentaţilor, a acelora care obişnuiesc să vorbească singuri, să mă apere de vicisitudinile unei vieţi burgheze şi anoste… plăcerea smintită a creaţiei… *Şi să-ţi fie de bine*, adăugase şi continuase să citească impasibilă… Nimeni nu are amintiri de la vârsta aia, nici măcar omul-elefant… Dar eu am, pentru că aşa ceva nu se uită… Ai putea spune că bătrâna era ţicnită. Nu, din contră… în ciuda vârstei era de o luciditate exagerată… reuşind să o ţină pe mama cu picioarele pe pământ… la propriu, căci începuse să vorbească ciudat, pomenea nume de sfinţi şi se ducea în secret pe la biserici şi preoţi, încât credeam că în curând o să-şi ia zborul… şi chestia asta dură câţiva ani buni până într-o zi când, făcându-şi cruce la masă şi murmurând o rugăciune, bătrâna îi trase o palmă peste mâna cu care se închina şi îi spuse pe un tot aspru: *În casa mea să nu pomeneşti de băşinosul ăla bătrân*. Găsesc că violenţa bătrânei nu infirmase existenţa… mă rog… acelui bătrân, cum îl numise ea… ci mai degrabă trăda o răfuială intimă mai veche. Chiar dacă mama s-a trezit atunci ca dintr-un vis, chiar dacă atunci criza ei mistică a încetat, mă mai trezeam cu ea uneori şoptindu-mi chestii de genul… *cred că i s-a întâmplat ceva rău… azi am văzut pe stradă un bărbat care purta o haină ca a lui… cred că era chiar haina lui*… Dar mie nu-mi mai păsa. Crescusem şi Ţilu, Limbă, Picu, Dudă şi Şpil îmi ofereau provocări mult mai pe gustul meu. Iar odată ajuns la liceu, talentul meu deveni evident pentru toată lumea… pe lângă schiţele şi caricaturile pe care le făceam pentru amuzamentul sau respectul băieţilor sau al colegelor, dezvoltasem în secret o stranie pasiune pentru cărţile bătrânei… multe dintre ele albume mai vechi sau mai noi, îmbogăţite de note pe care le găseam mâzgălite pe orice spaţiu neimprimat… ştiam că bătrâna călătorise mult în Europa şi mă

amuzam să-i recompun traseele tinereţii din broşuri sau cărţi poştale de muzee… Astfel că, în momentul în care am dezvoltat o pasiune specială pentru una din colege, am fost în stare să o ameţesc cu un întreg arsenal de nume răsunătoare, care zburau de pe buzele mele ca o promisiune a ceea ce am fi putut deveni. Ne plimbam prin parcuri şi îi povesteam diverse despre bătrână… *uau*, *l-a cunoscut pe Duchamp*?… speculasem fabulatoriu câteva rânduri pe care şi le notase despre o pensiune în care stătuse în Paris… portarul se chema Dechapes şi, îşi notase bătrâna, avea un neg urât pe nas… notele ei erau pline de astfel de observaţii fără importanţă, dar pline de umor şi un farmec îndepărtat… *chiar pe el*, ziceam eu, muşcând plin de mine dintr-un ecler pe terasa vreunei cofetării deschise duminica… Ea era poetă şi eu urma să fiu un pictor de succes… poate chiar arhitect şi cu siguranţa urma să construiesc casa în care ne căsătoream şi trăiam fericiţi din banii mulţi pe care îi câştigam eu, aşa cum câştigă arhitecţii… deşi la vremea respectivă, arhitecţii, chiar dacă aveau succes, construiau nişte chestii sinistre la o jumătate de oră de centru, cu autobuzul, cât despre despre bani, să nu vorbim… Şi chestia asta cu arhitectul, casă, fericirea şi mai ales cu banii începu să se repete atât de des, încât mă puse pe gânduri… Într-o zi, când Ţilu mă aştepta în faţa şcolii, făcând cu cauciucurile de alba-neagra câţiva pitici pentru spirtoase, am luat o decizie scurtă… *vino*, mă stigase ea, întinzând spre mine mâna să o însoţesc, după ce-l văzuse pe Ţilu care îi rânjea într-un anume fel de la distanţă… *draga mea*, *eu sunt un artist*, şi am tras un scuipat pe asfalt, ducându-mă după Ţilu… Asta, Victore, înseamnă să fii o maşină a timpului… suspendat într-un moment melancolic de plictiseală, făcând recensământul fantomelor… Şi dacă am începe să vorbim, am spune tot felul de prostii fără noimă… în plus l-am trezi pe Picu… s-ar întreba mirat: *ce dracului aveţi de nu puteţi să tăceţi din gură*?… o întrebare pe care ne-o punem de altfel şi noi uneori… *time machine*, ar zice Picu cu dinţii strânşi, alunecând în somn… Mă face să mă gândesc că, oricât de adormit, Picu stă în aşteptare, acordat pe frecvenţa tăcerii noastre… Da, pe fata asta ca o fantomă am mai întâlnit-o o singură dată şi ne-am prefăcut amândoi că nu ne cunoaştem: o funcţionară, probabil economistă, într-un birou strâmt, într-o clădire în care nimeni nu-şi doreşte să mai intre a doua oară… şi toate lucrurile pe care le vorbeam noi atunci nu au rămas decât nişte cunoştinţe generale, bune de umplut pătrăţelele unui rebus… *Ready-made*? o întreabă probabil

bărbatu-său, poate inginer sau poate proprietarul unei afaceri mici… şi ea trebuie să-i dicteze pe litere… d-u-c-h-a-m-ţi… pentru ca data viitoare când o pocneşte, să o pocnească cu un soi de respect plin de ciudă, care poate foarte uşor naşte o ură de calitate… dar ea îl iartă: omul câştigă frumuşel şi are vicii moderate şi strânge bani să ridice o casă a lor într-un cartier de vile…

Momentul de suspensie se risipeşte şi T înaintează printre mese, fără să mă vadă. Dispare undeva după o coloană îmbrăcată în afişe, aşa că mă ridic de la bar, îmi iau berea şi plec după el. Vrea să ne cunoaştem şi, ca să ne cunoaştem, mi-a oferit o grămadă neliniştitoare de bani şi o adresă. *Fred*. Mi-o lăsase pe plic, apoi ieşise, aplecându-şi puţin capul când trecuse prin cadrul uşii, lăsându-mă cuprins de o neliniște destul de firească, având în vedere toată situaţia. Îl găsesc dincolo de coloane, aşezat pe o canapea, canapeaua asortată cu fotolii. Îşi aranja pe măsuţa din faţă nişte hârtii. Îmi dau seama că, de fapt, localul nu e de loc un simplu bar, aşa cum mi se păruse atunci când intrasem. Pare mai curând un club, iar scena adăpostită de întuneric şi de o copertină de pluş roşu pe jumătate trasă apare ca o confirmare. Mă vede şi îmi face semn să mă aşez. Din fotoliu observ că hârtiile sunt de fapt nişte partituri muzicale şi neliniştea mea sporeşte. Ridică o mână şi strigă:

— Frederico!

Îl privesc şi îmi dau seama că T nu are nicio expresie. Adică ochii negri cu cearcăne vineţii se ascund într-o faţă placidă, barba aranjată, cu reflexe albastre, coama de păr negru pe spate… dar mai ales în aerul care îngheaţă în jurul lui. Singura abatere de la acest aer general de somnambul este un zâmbet subţire, constant, un zâmbet gol, fără mesaj.

— Frederico e barmanul.

Se poate ca Frederico să fie barmanul, dar asta nu schimbă cu nimic situaţia. Stau cât se poate de ţeapăn în fotoliu, aşteptând. Tensiunea pare să se risipească totuşi sub asaltul de impresii. Afişele de pe stâlpi sunt în mare parte ale evenimentelor care se consumă aici. Concerte sau piese de teatru sau întruniri literare. Mă întreb unde dracu' am fost până acum. Aud de la o masă discutându-se lucruri care mă depăşesc.

— Îţi spun, omule, svehost exe e rotiţa din unealta diavolului… iar Gates e diavolul însuşi… softul ăsta ar trebui să se cheme Blue

Screen…

Frederico apare cu o tavă plină, îmi pescuieşte jumătatea de bere şi îmi plasează în faţă un pahar mare, plin cu gheaţă şi un cocktail vâscos.

— White Russian, T se simte dator cu o nouă explicaţie.

Mă găsesc deodată în plină mondenitate, numărând pe degete, sub masă, cinci pahare şi doi oameni şi încercând stânjenit să pricep de ce nu-mi iese socoteala. Şi exact în acel moment, se produce un nou moment de suspensie. Cele două intră însoţite de Victor. Chiar dacă Victor e un bărbat cu succes în astfel de medii, el nu poate fi responsabil de încremenirea în care au căzut toţi, membrii unei secte salutându-şi zeiţele. Pentru că cele două par un fel de copii ale lui T. Implacabile, extarvagante, dar incredibil de frumoase, frunte înaltă, păr drept, lins, pe umeri, suple, urechi roz, transparente, ochii lichizi putând să străpungă orice fel de rezistenţă umană. Alunecă printre mese direct spre noi şi, pe măsură ce se apropie şi reuşesc să le întregesc portretele, mă gândesc că seamănă cu nişte creaturi cu aspect pur şi miez putred care apar doar în acele benzi desenate pentru japonezi perverşi. Se coordonează între ele şi se completează perfect, două exemplare ale unei specii de laborator. Pricep ce-i cu cele cinci pahare când le văd aşezându-se fără să scoată o vorbă şi încep să amestece gheaţa şi apoi să soarbă din pahare, picior peste picior, plimbând sincron un tandem de priviri peste diverşi nefericiţi care îşi fac veacul la celelalte mese. Victor, destul de plictisit, mă prezintă, iar eu, cuprins de entuziasmul momentului, mă ridic în picioare cu mâna întinsă, după ce, dintr-un singur gest, mi-am lustruit pantofii de pantaloni, mi-am verificat şliţul şi nodul de la cravată şi mi-am potolit freza şi, în final, mi-am lăsat scurt bărbia în piept. Sunt, nu? un bărbat cu maniere şi principii. Gestul meu desuet e gratificat cu o generozitate rece, aş putea spune chiar scârboasă, o constelaţie strălucindu-i în ochi brunetei, constelaţia manechin.

— Ştim cine eşti, stai naiba jos… ce hilar…

Mă simt, după o lungă perioadă de convalescenţă, viu. Mă simt viu într-o situaţie incertă în care viitorul pare înţepenit în aceste câteva clipe ce par să se dilate. Mâine înseamnă probabil secolul viitor. Îmi amintesc că ultima oară când am simţit acelaşi lucru, sângele ca un alcool, am plecat din universitate. Şi atunci, ca şi acum, viitorul mi se îndepărtase considerabil, incapabil să întrevăd siguranţa lui poimâine.

Probabil de aici vine şi excitaţia. Stăteam în atelierul studenţesc din podul clădirii uriaşe a universităţii şi priveam neputincios yala stricată. Anunţasem lăcătuşul de o săptămână. Săptămână e termenul mediu pentru bunul mers al întregii ţări. Sistemul de învăţământ îşi orienteză după el cursurile sau proiectele didactice sau salarizarea şi toate se supun acestor timpi şi subtimpi flexibili de amânări şi delăsări care se umplu de obicei cu justificări dintre cele mai bizare. De multe ori nici măcar cu atât. De obicei se invocă o lege în schimbare sau o vizită anunţată a Comisiei de control, Comisie care, venind să verifice activitatea, câştiga întâietate şi astfel, orice activitate îngheaţă şi toată lumea intră în pregătiri, altele decât activitatea însăşi. Însă lăcătuşul meu era alt soi, un filosof în munca lui. Intră peste mine fără să bată la uşă, mi se adresează cu fiule şi îmi ţine un discurs logoreic despre felul serios în care îşi tratează munca, descriindu-mi tot felul de mecanisme şi şuruburi, despre puţina apreciere pe care o primeşte din partea nevesti-sii despre politică le fuţi muma-n cur de hoţi şi despre unele zvonuri privind reducerea masivă de personal ce răzbat din secretariatul Conducerii. *Cică ăştia tinerii zboară primii*, *că ei nu are familie şi guri de hrănit*, şi îşi lasă ochelarii să alunece pe vârful nasului, privindu-mă peste ei cu înţeles. Apoi îşi dă seama că nu are nu se ştie ce sculă necesară şi, pentru că insist să repare uşa acum, îşi scoate pantoful, bate cu tocul câteva cuie ici şi acolo şi pleacă. Era vorba despre ciocan. Cuvintele sunt neputincioase pentru a descrie halul de dezolare în care m-a lăsat acel om. Îl vedeam ca pe o metaforă ci iz de simbol naţional. Dar pe mine ţara şi metaforele mă interesau mai puţin în acel moment intens. Eram un *personal* pe cale de a fi redus… şi nu gurile de hrănit erau argumentele Conducerii, ci mai degrabă inadaptarea la sistemul calendaristic al realităţii universitare… şi un artist care, dacă nu cumva îşi schimbase deja muza pe codul fiscal, tainic ascuns în buzunarul de la piept, lângă inimă, avea să o facă curând. Bătrâna avusese dreptate… chiar dacă verdictul ei avea o altă semnificaţie: sunt un căcat cu ochi… Un caleidoscop în care, privind cioburile colorate de sticlă, la fiecare mişcare, unele înţelesuri se schimbă, dar semnificaţia finală rămâne de fiecare dată aceeaşi. Sângele lua viteză în mine şi trebuia să fac ceva urgent. Şi pentru că nu puteam să plec, aşa, pur şi simplu, mă întrebam ce aş putea să fac. Să mă iau de studente? Nu era o soluţie. Treaba asta era mai degrabă un favor pe care eu îl refuzasem până atunci. Şi în cele din urmă am găsit

ce… toată lumea a fost mulţumită… eu înfierat şi aruncat înapoi în anonimat, deşi scandalul de proporţii m-a făcut mai degrabă celebru, într-un mod mai degrabă nepotrivit nici cu starea, nici cu intenţia mea… şi şase luni de zile am zăcut fără viaţă în garsoniera unui prieten care emigrase în America şi care îmi lăsase cheia să-i ud florile… şi a trebuit să îndur nu doar cărţile poştale pe care mi le trimitea regulat pe adresa lui şi în care îmi povestea ce bine o duce şi cât câştigă ca *genitor* într-un *building* de *yankees* înstăriţi… şi tipul ăsta era chiar talentat… *tot ceea ce am trebuinţă este un agent şi lucrurile se vor* schimba, recunoscu el într-un târziu… cât şi compania destul de frecventă a altui prieten căruia îi lăsase cheia ca să-i ude florile… doar că acest prieten, care era însurat şi suferea din pricina unor mâncărimi mai speciale, venea câteva nopţi pe săptămână cu câte o pramatie, rare ori aceeaşi… *soţia unui prieten*, mi-o prezenta el ca şi cum, dacă eu nu ţineam să aflu ce şi cum, el ţinea, forţându-mi discreţia… mă întrebam dacă mai are mulţi prieteni… şi eu trebuia să mă prefac că dorm în bucătărie, într-un fotoliu extensibil, cu pereţii zgâlţâindu-se aproape să cadă pe mine… Victor găsi această situaţie mult prea împuţită şi se oferi să-mi găsească o cameră cu chirie, cât mai mică, insistai eu… Iar acum stau aici, la Fred, şi încep să cern impresii… T şi bruneta sunt frate şi soră… tatăl lor, al cărui nume real nu-l voi menţiona, este cunoscut sub suparanumele de Maiorul… cunoşti genul… un om care face prima pagină a oricărui ziar, un om al cărui nume e rostit frecvent în birourile directorilor de bancă sau pe culoarele ministerelor… şi asta înseamnă mult… un om care poate să fie în acelaşi timp în mai multe locuri şi asta înseamnă şi mai mult… omul căruia i se spune Maiorul… şi cu asta am spus tot… Intrase în sala de expoziţie, împingând uşa direct cu pântecul proeminent, care i se ivea de sub paltonul englezesc… secretara, prezenţă permanentă în proximitatea trupului masiv al bărbatului, ca o excrescenţă vitală a propriilor lui necesităţi, se strecură imediat în spatele lui… *Bongiorno a tutti*, tunase internaţional… mi-a strâns mâna din mers şi a pornit lejer, în alergare uşoară prin sală, oprindu-se ici şi acolo la câte o lucrare, mijindu-şi ochii şi lăsându-şi capul pe spate, apoi întorcându-se către secretară, care, cocoţată pe umărul bărbatului masiv, îi nota cuvintele, impresii şi admiraţii emise într-o bolboroseală gravă… ieşise la fel de alert, un om căruia nu-i ajunge niciodată timpul… A fost singura dată când l-am întâlnit, suficient cât să mi se risipească îndoiala că nu e doar un

personaj inventat de presă. Şi, dacă mă uit mai bine împrejur, încep să înţeleg că mă aflu exact în locul în care toată lumea ar vrea să fie. Cinci personaje celebre şi sângele meu devine mai gros şi mai sălbatic decât cocktailul din care sorb, Victor mă priveşte cu o mină serioasă, apoi îşi scoate ochelarii şi, ţeapăn, îi şterge îndelung. Discuţiile de la celelalte mese se amestecă în difuzorul unui radio cacofonic, scanând frecvenţe…*Raza Hyder şi şalurile ei*… *da*, *ce e cu ele*?… *istoria*, *orice am spune noi aici*, *nu e o ştiinţă exactă*… *Rocket Pocket*… *primul vibrator inventat în secolul opstrezece de un psihiatru care îşi lua munca în serios*… *un mijloc de tratament împotriva isteriei la femei*… Un bruiaj, probabil cineva îşi curăţă gâtul. Din partea cealaltă zboară prin zăduhul dens de fum scheme financiare: un tânăr cu faţa roasă de vărsat de vânt reface cu pixul în mână traseul banilor din sănătate… *fondul de asigurări*, *în loc să meargă direct la sănătate*, *ajunge mai întâi la finanţe*… *şi nu cred că mai e nevoie să vă spun ce fac ăia cu banii şi ce trimit mai departe*… *şi nici ce părere are Comisia* despre *toată mânăria*… De la celălalt capăt al mesei îl priveşte rânjind un tip bătrânicios, despre care se ştie că e un şantajist… figuri publice sunt surprinse în situaţii şi poziţii neplăcute… se serveşte în acest scop de o trupă de amazoane bine instruite… Mia, una din chiriaşele coanei, îmi va povesti chestia asta mâine, după ce o voi cunoaşte… plus multe alte amănunte, despre care eu mă voi arăta mirat şi indignat şi pe care ea le va rezuma într-o concluzie ca un reproş: *ce naiba*, *tu nu ştii*, *ce greu se fac banii azi*? T se ridică de la masă.

— Să-i dăm drumul, îi spune lui Victor. Adună partiturile risipite pe masă şi se îndreaptă spre scenă. Victor îi spune ceva blondei, se ridică şi pornesc amândoi după T. De la o altă masă apropiată vin încă o fetişcană şi doi tineri. Unul dintre ei, după ce face un pic de lumină pe scenă, deschide staţia. Când termină de butonat, difuzoarele ţipă şi scrâşnesc, ia o chitară şi o zornăie de câteva ori. Îl văd pe T cum scoate husa de pe pian şi Victor îşi atârnă de gât o tinichea răsucită bizar. Sunt încremenit de uluială.

— De ce credeai că te-a chemat aici? pufneşte bruneta. Uneori e atât de caraghios.

Nici tonul şi nici privirea cu care mă străpunge nu mă înmoaie. Nici măcar nu bag de seamă că s-a făcut linişte… toată lumea a căzut iar în aceeaşi încremenire mistică.

— Bună seara, bubui T de la pian, fără să se întoarcă spre scenă.

Suntem Frunze uscate.

Lazăr trece înjurând. Vântul deşertului îi aruncă praf în ochi, se freacă şi începe să ţipe:

— Porniţi timpul… lăsaţi-mă în mormântul meu…

Dintr-o tufă scoate capul Moise. Îl vede şi surâde ştirb. Se apropie, clătinându-se. Se închide cu greu la şliţ

— Bătrâne, n-ai să mă crezi. Îmi goleam şi eu băşica… vorba aceea… aici, în tufa asta… la dracu'!… cred că am băut prea mult cu păstorii… mari beţivani păstorii ăştia!… şi mi s-a părut că văd aşa… un foc care îmi vorbeşte… pe onoarea mea că mă las de băut…

Lazăr îl priveşte mirat.

— Şi tu începi? auzi ce-au fost în stare să spună despre omul ăsta. Că cică umblă pe ape. Pe ape!!! Păi ştiu ei că a primit în India o pereche de papuci cu tălpi de plută? Sfinte Sisoe! În Goa, de la un bătrân hippie venit cu primul val de nomazi muzicanţi.

Prin norii de prai se strecoară o siluetă în jelaba. Trece razant, urlând cuvinte de neînţeles.

— La naiba!… nu era Ali?… ăsta iar umblă cu dinamita pe el… Aleluia! Porneşte timpul! Cred că am nevoie de odihnă…

Cuvintele se desfac ca puful unei păpădii otrăvitoare. Rămân în urmă mic, osos, bestial şi inutil într-un străfund de carne. Încotro? Ca şi cum ar trebui să ajungi undeva! Cât timp înseamnă acum, ce înseamnă aici? Şi când te străbat urgenţe şi nevoi şi simţi că trebuie? Da. Tirania lui trebuie… Şi astfel cuvintele se adună ca puful unei păpădii negre şi compun o lume care îmi inundă în chip fericit văgăuna…